

Санітарно – просвітницька інформація «Захист, який починається ще до хвороби: навіщо підліткам вакцинація проти ВПЛ»

Захист, який починається ще до хвороби: навіщо підліткам вакцинація проти ВПЛ

Більшість людей протягом життя хоча б раз стикаються з вірусом папіломи людини. У багатьох випадках інфекція минає безсимптомно й залишається непоміченою. Проте існують типи ВПЛ, які можуть роками перебувати в організмі та поступово призводити до розвитку онкологічних захворювань, зокрема раку шийки матки, а також інших форм раку й генітальних уражень у жінок і чоловіків.

Саме тому вакцинація проти ВПЛ вважається одним із найефективніших прикладів сучасної профілактичної медицини. Її завдання — не лікувати вже наявну інфекцію, а створити надійний імунний захист ще до першого контакту з вірусом. Найкращий результат досягається, коли щеплення проведене в підлітковому віці, до початку статевого життя.

Світовий досвід підтверджує ефективність такого підходу. Перші вакцини проти ВПЛ з'явилися у середині 2000-х років, а вже за кілька років багато країн включили їх до своїх національних програм імунізації. З часом стратегії удосконалювалися: нині дедалі більше держав застосовують однодозову схему для дітей віком 9–14 років, що дозволяє швидше охопити щепленнями більшу кількість підлітків.

За даними міжнародних організацій, у 2024–2025 роках вакцинація проти ВПЛ вже стала частиною програм імунізації у більшості країн світу, і кількість таких держав продовжує зростати. Це свідчить про визнання вакцини як реального інструменту профілактики онкологічних захворювань.

В Україні з 1 січня 2026 року щеплення проти ВПЛ включено до Національного календаря профілактичних щеплень. Вакцинація проводиться дівчатам віком 12–13 років із використанням сучасної 9-валентної вакцини, яка забезпечує захист від найбільш небезпечних типів вірусу. Для цієї вікової групи передбачена безоплатна однодозова схема. Для дітей із груп ризику щеплення може проводитися вже з 9-річного віку.

У Донецькій області лише за січень 2026 року проти ВПЛ було щеплено 199 дівчат, що є важливим кроком до формування колективного захисту та зниження майбутнього онкологічного навантаження.

Батькам дівчат віком 12–13 років варто звернутися до педіатра або сімейного лікаря, щоб узгодити вакцинацію відповідно до календаря щеплень. Важливо розуміти: вакцина не усуває вже наявний вірус, але значно знижує ризик

зараження тими типами ВПЛ, які найчастіше стають причиною розвитку раку шийки матки.

Водночас навіть за наявності вакцинації профілактика не завершується. У дорослому віці регулярні профілактичні огляди та скринінг залишаються необхідною частиною турботи про здоров'я. Саме поєднання вакцинації та своєчасного обстеження дає найкращий шанс запобігти розвитку онкологічних захворювань.

Дізнатися про наявність вакцин в медичних закладах Донецької області можна на офіційному сайті ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» за посиланням [ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»](https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/) <https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/>

#ВПЛ #ВакцинаціяРятує #Імунітет #ДонецькийОЦКПХ #

